

Utlåtande om väsentliga frågor samt arbetsprogrammet för vattenvården på Kumo älvs-Skärgårdshavets-Bottenhavets vattenförvaltningsområde 2028 - 2033

Bygg- och miljönämnden 17.04.2024 § 62

Beredare

Miljövrårdsinspektör Marie Hentula, tfn 050 470 7860
fornamn.efternamn@pargas.fi
Miljövrårdsinspektör Tomas Kull, tfn 040 488 5970
fornamn.efternamn@pargas.fi

Ett samråd som gäller planeringen av arbetsprogrammet för vattenförvaltningsplanen 2028 - 2033 och centrala frågor inom vattenvården samt om utarbetandet av förvaltningsplanens miljörapport pågår 15.12.2023 - 17.6.2024. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten har med anledning av det pågående samrådet begärt Pargas stads utlåtande i ärendet.

I samrådsdokumentet *Väsentliga frågor samt arbetsprogrammet för vattenvården på Kumo älvs-Skärgårdshavets-Bottenhavets vattenförvaltningsområde 2028-2033* behandlas centrala frågeställningar som hänför sig till en förbättring av statusen i sjöar, åar och älvar, grundvatten och kustområden i Kumo älvs-Skärgårdshavets-Bottenhavets vattenförvaltningsområde. Följande fyra huvudteman har bedömts vara centrala och kommer att betonas i översynen av förvaltningsplanen samt i det praktiska arbetet för att förbättra vattnens status:

- Effektivisering och inriktning av genomförandet av vattenvårdsåtgärderna
- Hantering av vatten och belastning utgående från avrinningsområdet i ett föränderligt klimat
- Avlägsnande av vandringshinder och istandsättning av vattenlivsmiljöer
- Främjande av samarbetet inom vattenvården

I samrådsdokumentet förklaras ingående varför dessa huvudteman är centrala och vad som fördröjer uppnåendet av målen. I dokumentet ges även exempel på vad som redan har gjorts, t.ex. gipsbehandling av 100 000 hektar åkermark under perioden 2020 – 2025, kartläggning av möjligheterna att hålla kvar vatten i ett stort avrinningsområde i Österbotten, samt avlägsnandet av små vandringshinder i Birkaland.

Målet med vattenvården är att hindra att tillståndet i vattendragen, sjöarna och kustvattnen försämras och att sträva efter att alla vatten uppnår åtminstone god status. I slutet av 2021 godkände statsrådet vattenförvaltningsplanerna för hela Finland fram till 2027. Nu görs en översyn av vattenförvaltningsplanerna för vårdperioden 2028–2033. Uppdateringen av vattenförvaltningsplanerna och översynen av åtgärdsprogrammen för vårdperioden 2028 -2033 framskrider stegvis inom de tidsfrister som anges i vatten- och havsvårdsförvaltningslagen. En tidtabell för planeringen av vattenvården fram till slutet av 2027 presenteras på s. 22 i samrådsdokumentet.

Målet med vattenförvaltningen är att förhindra försämring av tillståndet i strömmande vatten, sjöar och kustvatten samt grundvatten och att sträva efter åtminstone god status för alla vatten. Vattenförvaltningsplaneringen i Finland regleras av lagen om vattenvårds- och havsvårdsförvaltningen (1299/2004) och statsrådets förordning om vattenvårdsförvaltningen (1040/2006). Vattenvårdsplaneringen sker inom vattenförvaltningsområden, som definieras

utifrån indelningen av avrinningsområden i statsrådets förordning om vattenförvaltningsområden (1303/2004). Pargas omfattas av Kumo älv – Skärgårdshavet - Bottenhavets vattenförvaltningsområde.

Vattenförvaltningsplaner upprättas för vattenförvaltningsområdena, som presenterar de övergripande riktlinjerna för vattenförvaltningen och definierar mål och åtgärder för det vattenvårdsarbete som bedrivs inom vattenförvaltningsområdet. Planen upprättas för sex år i taget. Vattenförvaltningsplanerna fram till 2027 har godkänts av regeringen 2021.

Kompletterande material

På finska:

<https://www.ymparisto.fi/fi/osallistu-ja-vaikuta/kommentoi-vesienhoidon-suunnitelmia>

[Vesien ja merenhoidon suunnitteluvaiheet ja toimijat/Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren-vesienhoitoalue](#)

På svenska:

[Väsentliga frågor samt arbetsprogrammet för vattenvården på Kumo älv-Skärgårdshavets-Bottenhavets vattenförvaltningsområde](#)

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/kommentera-planeringen-av-vattenvarden>

Föredragande

Ledande miljövårdsinspektör Päivi Paavilainen, tfn 040 6277 470
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Bygg- och miljönämnden föreslår för stadsstyrelsen att Pargas stad ger följande utlåtande i ärendet:

Materialet är omfattande och väl sammanställt, likaså de framtagna centrala frågorna:

- Effektivering och inriktning av genomförandet av vattenvårdsåtgärderna
- Avlägsnande av vandringshinder och iståndsättning av vattenlivsmiljöer
- Hantering av vatten och belastning utgående från avrinningsområdet i ett föränderligt klimat
- Främjande av samarbetet inom vattenvården

Speciellt inriktningen av genomförandet av vattenvårdsåtgärder, hantering av vatten från avrinningsområdet samt främjande av samarbete mellan berörda parter är centrala i vårt område. Effekterna av åtgärderna bör utredas för att kunna se var det är mest lönsamt att inrikta dem. Informationen gällande vattnens status, faktorer som påverkar den och inverkan av planerade samt genomförda åtgärder borde vara lättillgänglig för alla.

Mer effektivt än att åtgärda eutrofieringen i det mottagande Skärgårdshavet skulle vara att satsa på förebyggande åtgärder för eutrofieringen genom att säkerställa jordmånens goda kvalitet på avrinningsområdet samt effektivering av hanteringen av ytavrinningen. Att kontrollera ytavrinningen genom att lagra vatten samt balansera flöden inverkar positivt på vattnen genom att minska belastningen, dvs transport av näringsämnen, skadliga ämnen samt sediment. Förbättring av vattenhushållningen och jordmånens kondition hjälper till exempel jordbrukarna att anpassa sig till klimatförändringen och att tåla både torka och kraftiga regn bättre. Det stärker även hela landets försörjningsberedskap, då skördarna inte är lika utsatta för vädrets påverkan.

I stora städer där det finns mycket bebyggt område med ogenomträngligt ytmaterial, bör man lägga märke till hanteringen av dagvatten. Dagvattnet bör fördröjas i stället för att släppas ut orenat i vattendrag. Att kombinera hantering av dagvatten med hållbar stadsplanering kan möjliggöra en trivsammare livsmiljö, med utrymme att öka naturens mångfald.

Restaurering av vattendrag, anpassning till klimatförändringen, minskning av näringsbelastningen samt en positiv inverkan på den biologiska mångfalden kan uppnås med kolbindande jordbruk. Det kolbindande jordbruket gynnar vattenhushållningen, näringsbalansen samt mikroverksamheten. Markens goda kondition förbättrar förutom skörden också anpassningen till klimatförändringen.

Att främja samarbetet mellan olika aktörer är en grundsten för en fungerande vattenvård. Upplevelsen om att vara medveten om behovet av vattenvården samt att man själv kan påverka saken bör vara en grund för verksamheten. Intresset för frivilligt utförda vattenvårdsåtgärder förstärks, när det finns tydliga anvisningar och information på vad man kan göra på den egna gården, vad det kostar samt hur det inverkar på miljön. Att redan från början göra markägare delaktiga i planeringen angående vattenvården är centralt. När den lokala befolkningen får delta i planeringen och beslutstagandet angående vattenvård är implementeringen och uppföljningen av åtgärderna mer meningsfulla. De lokala invånarna känner bäst till de lokala förhållandena.

Stadsstyrelsen har inga invändningar mot arbetsprogrammet och tidtabellen för översyn av vattenförvaltningsplanen.

Beslut Förslaget godkändes.

Delgivning Efter slutlig behandling i stadsstyrelsen:
lausuntopalvelu.fi (diarienummer: EPOELY/3145/2023)

Stadsstyrelsen 13.05.2024 § 124
1067/11.05.03/2023

Beredare Ledande miljövårdsinspektör Päivi Paavilainen, tfn 040 6277 470
fornamn.efternamn@pargas.fi

Kompletterande material [Väsentliga frågor samt arbetsprogrammet för vattenvården på Kumo älvs-Skärgårdshavets-Bottenhavets vattenförvaltningsområde](#)

<https://www.ymparisto.fi/sv/medverka/kommentera-planeringen-av-vattenvarden>

Föredragande Stadsdirektör Tom Simola, tfn 050 558 2270
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag Pargas stad ger följande utlåtande i ärendet:

Materialet är omfattande och väl sammanställt, likaså de framtagna centrala frågorna:

- Effektiveringing och inriktning av genomförandet av vattenvårdsåtgärderna
- Avlägsnande av vandringshinder och iståndsättning av vattenlivsmiljöer
- Hantering av vatten och belastning utgående från avrinningsområdet i ett föränderligt klimat
- Främjande av samarbetet inom vattenvården

Speciellt inriktningen av genomförandet av vattenvårdsåtgärder, hantering av vatten från avrinningsområdet samt främjande av samarbete mellan berörda parter är centrala i vårt område. Effekterna av åtgärderna bör utredas för att kunna se var det är mest lönsamt att inrikta dem. Informationen gällande vattnens status, faktorer som påverkar den och inverkan av planerade samt genomförda åtgärder borde vara lättillgänglig för alla.

Mer effektivt än att åtgärda eutrofieringen i det mottagande Skärgårdshavet skulle vara att satsa på förebyggande åtgärder för eutrofieringen genom att säkerställa jordmånens goda kvalitet på avrinningsområdet samt effektivering av hanteringen av ytavrinningen. Att kontrollera ytavrinningen genom att lagra vatten samt balansera flöden inverkar positivt på vattnen genom att minska belastningen, dvs transport av näringsämnen, skadliga ämnen samt sediment. Förbättring av vattenhushållningen och jordmånens kondition hjälper till exempel jordbrukarna att anpassa sig till klimatförändringen och att tåla både torra och kraftiga regn bättre. Det stärker även hela landets försörjningsberedskap, då skördarna inte är lika utsatta för vädrets påverkan.

I stora städer där det finns mycket bebyggt område med ogenomträngligt ytmaterial, bör man lägga märke till hanteringen av dagvatten. Dagvattnet bör fördröjas i stället för att släppas ut orenat i vattendrag. Att kombinera hantering av dagvatten med hållbar stadsplanering kan möjliggöra en trivsammare livsmiljö, med utrymme att öka naturens mångfald.

Restaurering av vattendrag, anpassning till klimatförändringen, minskning av näringsbelastningen samt en positiv inverkan på den biologiska mångfalden kan uppnås med kolbindande jordbruk. Det kolbindande jordbruket gynnar vattenhushållningen, näringsbalansen samt mikrobverksamheten. Markens goda kondition förbättrar förutom skörden också anpassningen till klimatförändringen.

Att främja samarbetet mellan olika aktörer är en grundsten för en fungerande vattenvård. Upplevelsen om att vara medveten om behovet av vattenvården samt att man själv kan påverka saken bör vara en grund för verksamheten. Intresset för frivilligt utförda vattenvårdsåtgärder förstärks, när det finns tydliga anvisningar och information på vad man kan göra på den egna gården, vad det kostar samt hur det inverkar på miljön. Att redan från början göra markägare delaktiga i planeringen angående vattenvården är centralt. När den lokala befolkningen får delta i planeringen och beslutstagandet angående vattenvård är implementeringen och uppföljningen av åtgärderna mer meningsfulla. De lokala invånarna känner bäst till de lokala förhållandena.

Stadsstyrelsen har inga invändningar mot arbetsprogrammet och tidtabellen för översyn av vattenförvaltningsplanen.

Beslut

Man beslutade enhälligt att remittera ärendet för beredning. Stadsstyrelsen önskade att beredningen ska kopplas till regeringsprogrammet och till stadens klimat- och miljöprogram.

Delgivning

lausuntopalvelu.fi (diarienummer: EPOELY/3145/2023)

